

Evidencijski broj / Article ID: 13267565
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Naslovница

HRVAČ ZADIVIO FRANCUZE

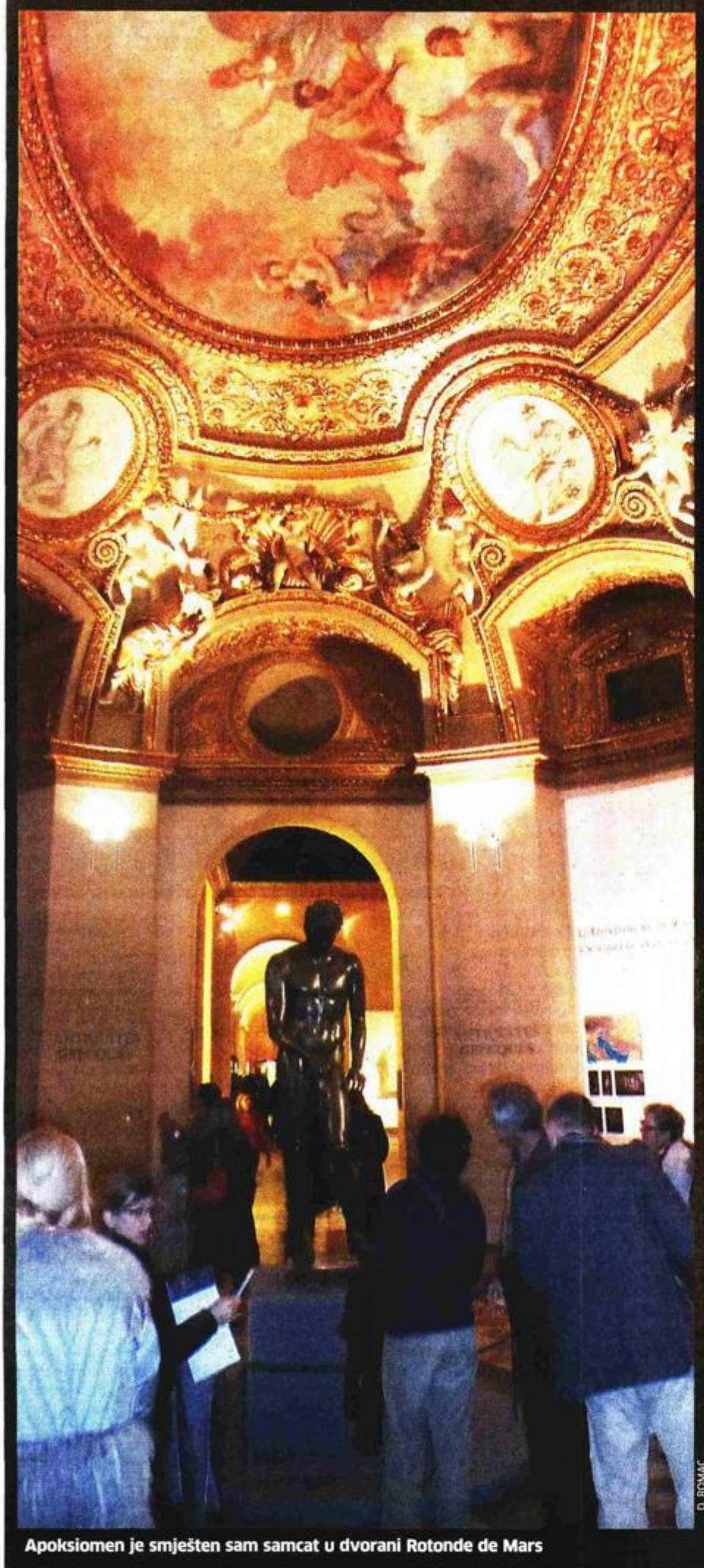

Str. ► 12. i 13.

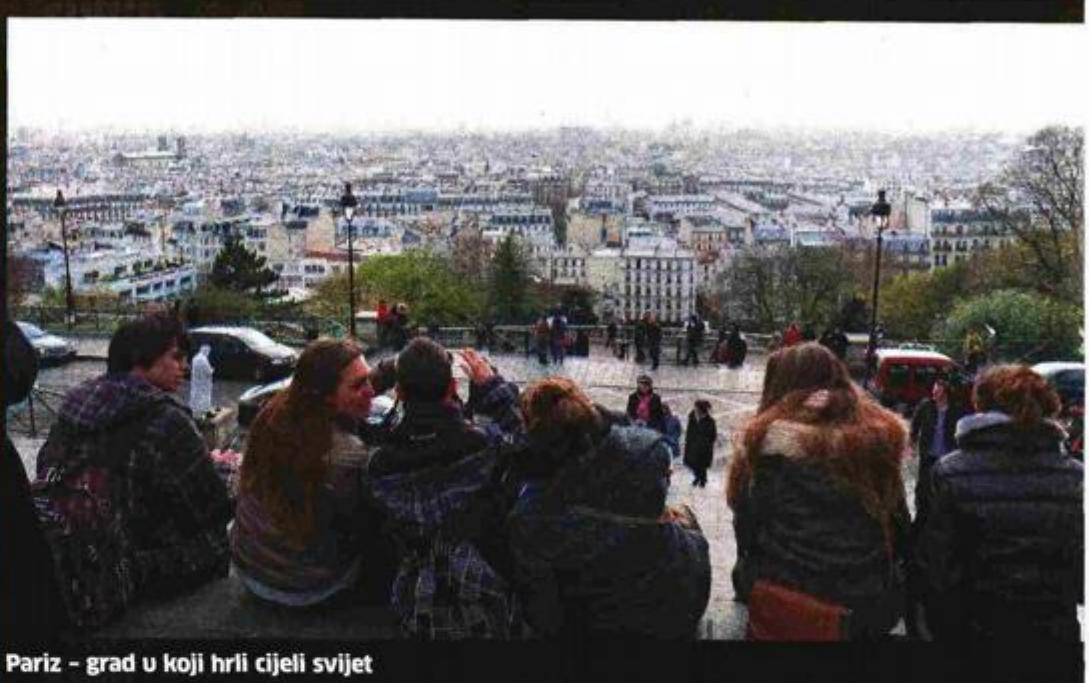
DENIS ROMAĆ

BRONČANI HRVAČ PRONAĐEN U HRVATSKOM JADRANU IZAZVAO VELIKO ZANIMANJE I DIVLJENJE

Apoksiomen je smješten sam samcat u dvorani Rotonde de Mars

Pariz - grad u koji hrli cijeli svijet

Naš Apoks u srcu Louvra

U društvu Praksitelove Knidanske Afrodite, znamenite Miloske Venere ili veličanstvene Nike sa Samotrade - hrvatski Apoksiomen **zasjao je u punom sjaju, graciozan i jednostavno - prekrasan**

Denis ROMAC

Nakon dvatisučljetne putešestvije, u kojoj je stoljećima ležao na dubini od 45 metara u hrvatskim vodama Jadranu kod Lošinja - nakon što je najvjerojatnije tijekom oluje bačen u more dok je plovio jednim od morskih puteva što su tadašnju Grčku povezivali s Apensinskim poluotokom - hrvatski Apoksiomen, veličanstveni brončani atleta i jedno od najmonumentalnijih djela antičke skulpture, vratio se u svoje prirodno okruženje.

U pariškom Louvreu, na Odjelu za grčke, etruščanske i rimske starine - u društvu Praksitelove Knidanske Afrodite, znamenite Miloske Venere ili veličanstvene Nike sa Samotrade - Apoksiomen je zasjao u punom sjaju, graciozan i jednostavno - prekrasan.

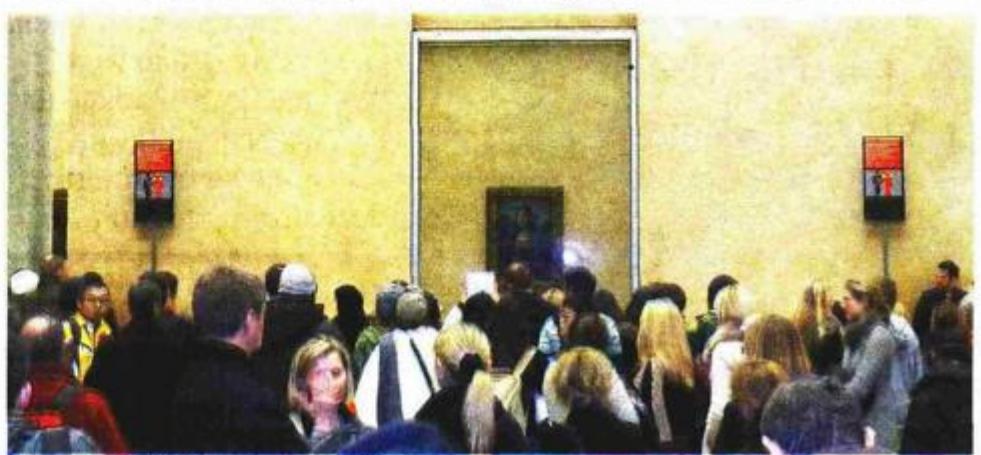
Cak i u Louvreu, najposjećenijem muzeju na svijetu,

Apoksiomen izaziva veliku pozornost. A riječ je o golemom muzejskom zdanju - Louvre je nekoć bio najveća palača na svijetu - što u svom fundusu ima čak 400 tisuća predmeta, od kojih je 35 tisuća izloženo. Među njima su i mnoge najpoznatije antičke skulpture, budući da je utežljitelj Louvrea, francuski kralj Francois I, počeo skupljati odljeve antičkih skulptura, kojih je na početku bilo tek nekoliko desetaka.

Divljenje

Tih nekoliko sati što smo ih proveli u Louvreu uz Apoksiomena, ili u njegovoj blizini - na poziv francuskog Ministarstva vanjskih poslova - svjedočili smo kako doslove nema nikoga tko je uz veličanstvenog brončanog atletu samo prošao. Štoviše, većina - a riječ je o tisućama i tisućama ljubitelja umjetnosti i turista sa svih strana svijeta - ostala je uz njega puno dulje, po desetak minuta i više, diveći se gracioznosti tog mladog hrvata, njegovom mišićavom torzu, dok u desnoj ruci drži strugalku kojom čisti tijelo. Samo je La Gioconda, popularna Mona Lisa Leonarda da Vinci, privlačila više pažnje od našeg Apoksiomena.

Osim samog Apoksiomena, zadivljuje i efektност i jednostavnost njegove prezentacije. Na zidovima dvorane u kojoj je postavljen izložena je velika karta sredozemnog svijeta iz antičkih vremena, na kojoj je ucrtana pozicija na kojoj je Apoksiomen otkriven. Na jednom zidu je postavljen sažeti tekst s osnovnim podacima o kipu i njegovom putu, na francuskom i hrvatskom jeziku, dok se na trećem zidu na video ekranu stalno emitira film na kojem su prikazane sve Apoksiomenove faze, od pronaleta na morskom dnu 1996., kad ga je otkrio jedan ronilac amater, preko vadenja 1999., a onda i zahtjevno restauriranje u Hrvatskom restauratorskom zavodu, u suradnji s institutom Opificio delle Pietre Dure iz Firence.

Mona Lisa uvijek ima brojnu publiku

Hrvatska na 45 lokacija

Apoksiomen u Louvreu spektakularan je događaj, ali nikako nije jedini. U sklopu Festivala Hrvatske u Francuskoj, ambicioznog predstavljanja hrvatske kulture i umjetnosti u inozemstvu, francuska javnost ima priliku upoznati ponajbolja umjetnička djela hrvatske umjetnosti u više od 60 različitih programi, na 45 lokacija.

Nemoguće je nabrojati sve, no mora se spomenuti izniman postav Meštirovićevih djela u Muzeju Rodin - gdje su takoder postavljena u svoje prirodno okružje - zatim izložbu remek-djela hrvatske srednjovjekovne umjetnosti u muzeju Cluny, ali i izložbe hrvatskih suvremenih umjetnika: Mladena Stilinovića, Damira Očka, Igora Eškinje i Sanje Ivezović, Vlade Kristla, Toma Gotovca i drugih.

Nisu zanemarena ni djela hrvatskih književnika, hrvatskoga stripa, karikature, filma, fotografije te glazbe domaćih autora. Sve u svemu, riječ je o iznimnom događaju za promociju hrvatske kulture u svijetu, koji je izazvao veliku pozornost francuske javnosti, a kojoj su mnoga hrvatska vrhunska umjetnička djela bila potpuna nepoznanica.

IJE U FRANCUSKOJ PRIJESTOLNICI, U NAJPOSJEĆENIJEM MUZEJU NA SVIJETU

Vrijednosti antike čuva Louvre, a bogatstvo današnjice mondeni izloži

Pariške ulice su već u blagdanskom ozračju

iomen vrea

Jedni bi samo nepomično stajali zadriveni Apoksiomenovom ljepotom, jedni su svoje oduševljenje podijelili sa svojim bližnjima, no na licima svih posjetitelja koji su tog popodneva, u subotu, 1. prosinca, vidjeli Apoksiomena u Louvreu vidjelo se oduševljenje Apoksiomenom, njegovom ljepotom i iznimnom očuvanosti, ali i pothvatom njegove restauracije!

Sam samcat

Do kraja tromjesečnog Apoksiomenova gostovanja u Louvreu, hrvatski biser an-

smješten sam samcat – čime je dodatno naglašena njegova unikatnost, na što su osobito ponosne francuska i hrvatska izbornica Festivala Hrvatske u Francuskoj Isabelle Delage i Seadeta Midžić, u sklopu kojeg Apoksiomen i gostuje u Louvreu – u dvorani Rotonde de Mars, na samom početku muzejskog Odjela za grčke, etruščanske i rimske starine, na prvom katu, u krilu Denon pariškog muzeja.

Dakle, svi koji ulaze u samo srce Louvrea, u njegov antički odjel, moraju proći pokraj Apoksiomena!

Apoksiomen je jedan od rijetkih brončanih kipova koji su preživjeli antičko doba. Većina je u vrijeme neimaštine i barbarskih osvajanja kasne antike rastaljena kako bi se metal ponovno iskoristio za oružje i alat. Oni koji su sačuvani, sačuvani su posve slučajno, jer im se zameo svaki trag. Tako je najvjerojatnije bilo i s Apoksiomenom, koji je najvjerojatnije trebao poslužiti za ukras u nekoj vili ili termama, prije nego što je bačen u more tijekom oluje, iako na mjestu pronalaska kipa nisu otkriveni tragovi brodoloma.

Apoksiomeni – atlete – bili su izvor stalnog nadahnuća antičkim umjetnicima, koji su istraživali ljepotu pokreta i uravnoteženost ljudskog tijela. Jedan od najpoznatijih Apoksiomena je onaj slavnog kipara Lizipa iz Sikiona. Naš Apoksiomen prototip je originala, najvjerojatnije potječe iz druge četvrtine ili kraja 4. stoljeća prije Krista.

Hrvatski Apoksiomen već je bio izložen u više hrvatskih i svjetskih gradova, no njegov boravak u Louvreu, među nefrancuskim umjetničkim djelima – u okružju u kojem je prikazana cjelokupna povijest europske skulpture – doista je jedinstven. Ondje će ostati sve do 25. veljače 2013. godine, na ponos hrvatske kulture i cijele Hrvatske.

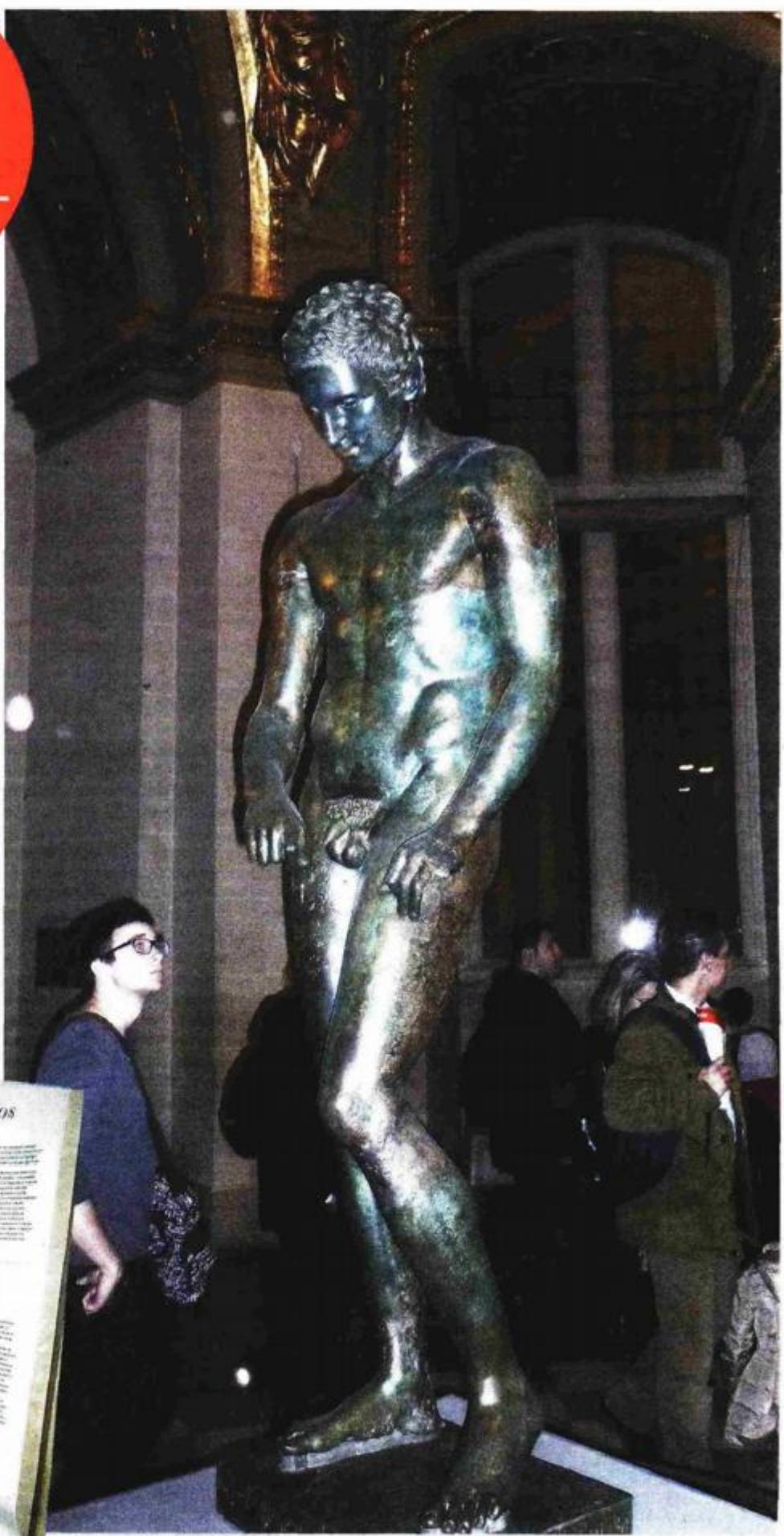

Priča o Apoksiomenu

Glodavac u desnoj nozi

Posjetitelji Louvrea mogli su dozvati i da je, prije nego što je ukrcan na brod, Apoksiomen neko vrijeme bio odložen, što je otvoreno po malom glodavcu koji je prikupljaо hrano u njegovoj desnoj nozi, gdje se ugnijezdio.

Na Odjelu za grčke, etruščanske i rimske starine, u krilu Denon pariškog muzeja

400

TISUĆA predmeta ima u svom fundusu Louvre, a 35 tisuća je izloženo

tičke umjetnosti vidjet će, kako se procjenjuje, oko dva milijuna ljudi!

Svoju ulogu u tome svakako je odigrala činjenica da je veličanstveni Apoksiomen, zahvaljujući razumijevanju domaćina, dobio veličanstvenu poziciju u samom Louvreu. Naime, Apoksiomen je

Apoksiomeni – atlete – bili su izvor stalnog nadahnuća antičkim umjetnicima, koji

Uspon i pad svjetskog hrama umjetnosti

Pariški Louvre francuski je i svjetski hram umjetnosti, smješten u veličanstvenom kraljevskom dvoru na duljini od jednog kilometra između rijeke Seine i Rue de Rivoli.

Otvoren je za javnost 8. studenoga 1793., najprije sa skromnom slikarskom i kiparskom zbirkom. Odonda su u muzej stizale mnoge kraljevske zbirke i umjetnine s raznih strana, iz palača i crkava, naročito nakon francuskih vojnih osvajanja, iako je Louvre preživio i teška razdoblja, osobito nakon Napoleonova poraza, kada se fundus muzeja prorijediom, a umjetnine vraćane bivšim vlasnicima.

Potkraj 18. stoljeća Louvre su napućili beskućnici, a u njegovim monumentalnim hodnicima držana je – stoka.